

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

(Legea nr. 1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova, Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice și Legea nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura)
(nr.361 din 11.10.2023)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege în conformitate cu prevederile art.54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, și menționează următoarele.

I. Observații de ordin general:

Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către L.Voloh, deputată în Parlamentul Republicii Moldova. Procedura de înaintare a proiectului de act normativ corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare stabilirea prețului normativ al terenurilor fondului apelor și a coeficientului de micșorare, precum și mecanismul de calculare a redevenței. În acest scop se propun modificări la Legea nr. 1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, Legea nr.1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova și Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice. Totodată, se propune completarea Legii nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura cu o noțiune nouă.

Potrivit Notei informative, condițiile ce au impus elaborarea proiectului sunt cauzate de unele impedimente la implementarea prevederilor Articolului VI alin. (1) din *Legea nr. 318/2022 pentru modificarea unor acte normative*, pentru terenurile fondului apelor, având în vedere faptul că *Legea nr. 1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului* nu prevede tarif pentru darea în folosință a terenurilor fondului apelor, fiind aplicat prin analogie tariful pentru terenurile cu destinație agricolă.

II. Concordanța cu legislația în vigoare:

1. Prin conținutul său normativ proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice.

Conform art.58 din Regulamentul Parlamentului, proiectele de acte legislative înaintate de deputați se remit Guvernului spre avizare.

Întru asigurarea concordanței proiectului de act normativ cu legislația în vigoare, relevăm că în conformitate cu prevederile articolelor 32-37 din Legea nr.100/2017, proiectul necesită a fi avizat de către toate autoritățile și instituțiile interesate, autoritățile publice de specialitate de competența cărora ține subiectul abordat, și responsabile de implementarea prevederilor acestuia.

Atenționăm asupra prevederii alin.(4) al art.34 din Legea nr.100/2017, care dispune că *proiectele actelor normative ce reglementează activitatea de întreprinzător se remit spre expertiză grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, împreună cu analiza impactului de reglementare.*

Totodată, ținem să precizăm că în cazul în care modificarea propusă de autor va avea ca efect majorarea sau reducerea veniturilor bugetare este necesar în acest sens, acceptul Guvernului, întru respectarea prevederilor art.131 alin.(4) din Constituție și art.58 din Regulamentul Parlamentului.

2. La examinarea proiectului prezentat se va ține cont de faptul că modificările propuse la Legea nr.1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului și Legea nr.121/2007 privind administrarea și deținutizarea proprietății publice se suprapun cu modificările prevăzute în proiectul de lege nr.322 din 25.07.2022 (autor V. Bolea), adoptat în lectura II la 25.05.2023, dar care nu a fost promulgat.

Concomitent, se va ține cont și de faptul că proiectul Codului funciar nr.210/2023 care se află în procedura de examinare în Parlament, prevede abrogarea Legii nr. 1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului.

Astfel, fără a aduce atingere conceptelor ambelor proiecte de acte normative, este necesar a se respecta procedura de legiferare și consecutivitatea adoptării proiectelor vizate.

III. Obiecții de conținut și tehnică legislativă

1. Conform practicii de legiferare, denumirea actului, de regulă, conține o formulă generală referitoare la modificarea actelor normative.

Textul din paranteze alăturat denumirii proiectului, conține lista legilor propuse spre modificare, fapt ce face denumirea actului voluminoasă, fiind totodată nespecifică cerințelor tehnicii legislative. Întrucât potrivit art.42 din Legea nr.100/2017, denumirea poate conține o paranteză în care se indică laconic obiectul reglementării proiectului, în viziunea noastră, textul din paranteze în cazul dat, este de prisos și urmează a fi exclus.

2. Art. I. – Legea nr. 1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului:

1). Modificările propuse la **art.1** lit.e), denumirea art.10, și conținutul alineatelor (1), (10), (13) și (14) din acest articol se contrazic, iar unele se suprapun cu prevederile proiectului de lege nr.322/2022 adoptat în două lecturi.

Totodată, conform prevederilor proiectului de lege nr.322/2022, în textul Legii termenul „pământ” s-a substituit cu termenul „teren”, astfel, denumirea Legii nr.1308/1997 urma să aibă următoarea redacție: Legea nr. 1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a terenului.

2). La **pct. 1, art.1** lit.e) :

Proiectul de lege nr.322/2022 propune utilizarea termenilor *”relațiilor de locațiune/arendă”*, dar proiectul avizat propune utilizarea termenilor – *„relațiilor de arendă, locațiune și suprafață”*.

Prin urmare, având în vedere statutul special al terenurilor fondului apelor, considerăm oportun ca, **Art.1 ”Domeniul de aplicare a legii”** trebuie să reglementeze clar obiectul de aplicare a legii, urmare fiind completat cu prevederi ce țin de aplicarea legii asupra terenurilor fondului apelor.

3). La **pct.2:**

- Modificarea propusă la denumirea art.10 se suprapune cu cea inclusă în proiectul nr.322/2022. Urmează de revăzut redacția finală a denumirii articolului, după cum urmează: *„Prețul normativ al pământului la vânzarea-cumpărarea, locațiunea, suprafața și arendarea terenurilor”*.

- La **art.10**, se propune modificarea alin.(10), dar conform proiectului nr. 322/2022, acest alineat se abrogă. Urmează de revăzut modificarea dată.

- Ambele proiecte propun completarea art.10 cu alineatele (13) și (14) care au conceput diferit de reglementare. Astfel:

Varianta proiectului de lege nr.322/2022 propune:

„(13) Mijloacele financiare obținute din locațiunea/arenda/suprafața proprietății publice a statului se transferă în bugetul de stat.

(14) Mijloacele financiare obținute din locațiunea/arenda/suprafața proprietății publice ale unității administrativ teritoriale se transferă în bugetul acesteia (municipiului, orașului, satului (comunei)).”

Varianta proiectului de lege supus avizării:

„(13) Cuantumul redevenței și cuantumul chiriei inițiale de expunere la licitație pentru adjudecarea dreptului de posesie și de folosință a terenurilor fondului apelor se calculează conform metodologiei aprobate de Guvern. La calcularea plății anuale a chiriei și redevenței pentru terenurile fondului apelor ocupate de construcții hidrotehnice entitatea administratoare va aplica coeficientul de micșorare de 0,01, iar pentru cele libere de construcții coeficientul de 0,8”.

(14) Cuantumul chiriei și a redevenței inițiale de expunere la licitație pentru posesia și folosința terenurilor proprietate publică situate în limita fâșiei riverane de protecție a apei delimitate și înregistrate în Registrul bunurilor imobile ca bunuri imobile de sine stătătoare, după aprobarea Legii nr. 440/1995 cu privire la zonele și fâșiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, se calculează prin aplicarea tarifului specificat la poziția a III-a din anexă și fără de aplicare a coeficienților de reducere.”

Urmează de revăzut modificarea, iar termenul *„chirie”* din proiect se va substitui cu terminologia utilizată în lege *„locațiune”*.

4). Modificarea propusă la alin.(5) art.10 impune completarea poziției nr. I din Anexa la Legea nr.1308/1997, precum și Nota din Anexă.

3. Art. II. – Articolul 29 din Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova :

Normele de derogare urmează a fi expuse explicit, deoarece nu este clar de la care dispoziții legale se face exceptare.

- la alin. (2), potrivit redacției acestui alineat, „*superficiarul care deține suprafață legală în temeiul alin.(1) lit. d) sau e) este obligat să achite în bugetul de stat sau, după caz, în bugetul local o redevență anuală, determinată în modul stabilit de Guvern, pentru terenul care aparține statului sau, determinată de autoritatea publică locală, pentru terenul care aparține unității administrativ-teritoriale.....*”

Această normă reglementează mai multe ipoteze juridice, printre care:

- obligația superficiarului care deține suprafață legală în temeiul alin. (1) lit. d) sau e) de a achita în bugetul de stat sau, după caz, în bugetul local o redevență anuală;
- cuantumul redevenței anuale va fi determinată în modul stabilit de Guvern/autoritatea publică locală.

După cum rezultă din propunerea înaintată, cuantumul redevenței pentru terenurile fondului de apă se va determina în modul stabilit de Guvern.

Analizată propunerea legislativă în raport cu norma cuprinsă la alin. (2) trebuie să menționăm, că textul propus în completare este incert din următoarele considerente, cu comentariile care se impun:

1). Propunerea vine să specifice doar momentul determinării cuantumului redevenței anuale, care va fi determinată de Guvern. Făcând referință la norma actuală a alin. (2), cuantumul redevenței se determină de Guvern, pentru terenul care aparține statului, iar autoritatea publică locală - pentru terenul care aparține unității administrativ-teritoriale. Respectiv, din textul propus în completare a fost omisă *autoritatea administrației publice locale* care urmează să determine cuantumul redevenței pentru terenurile fondului de apă.

În partea ce ține de reglementarea și gestionarea de către stat a folosinței și a protecției apelor, potrivit art. 7 și art.11 din Legea apelor nr. 272/2011, atât Guvernul, cât și autoritățile administrației publice locale au competențe în domeniul folosinței și al protecției apelor, de aceea, nu este clar, din care motive, cuantumul redevenței va fi determinat doar de Guvern.

2). De asemenea, nu este concretizat, unde se va achita redevența anuală pentru terenurile fondului de apă. Dacă în varianta actuală a alin. (2) se prevede că redevența se achită în bugetul de stat sau, după caz, în bugetul local, *din propunerea înaintată, se prezumă, că în situația în care cuantumul redevenței va fi determinat de Guvern, aceasta va fi achitată doar în bugetul de stat.*

Considerăm, că urmează a se indica că, redevența trebuie să fie achitată după apartenența bunului, fie în bugetul de stat, în cazul care terenul aparține statului, fie în bugetul local, în cazul în care terenul aparține unității administrativ-teritoriale.

4. Art. III. - Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deținerea proprietății publice:

1). La **pct.1**, art.7 alin.(3), propunerea de modificare a lit.f5) este inutilă și necesită a fi exclusă, deoarece norma cuprinsă la lit.f5) prevede expres competența Agenției Proprietății Publice în domeniul administrării terenurilor proprietate publică a statului aflate în gestiunea întreprinderilor de stat și a celor indicate în Lista unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului, aprobată prin Legea nr.668/1995.

2). La **pct.2** se propune completarea alineatelor (2) și (3) al art. art. 171 din Legea vizată, care se referă la locațiunea/arenda/suprafața terenurilor proprietate publică a statului. Întru evitarea dublării de norme, sugerăm ca aceste două modificări să fie comasate, fiind incluse în alin.(2) al art. 171, având următoarea redacție:

„ 2. La articolul 171, alineatul (2) se completează la final cu enunțul: „Pentru terenurile fondului apelor prețul inițial de expunere la licitație și cuantumul redevenței se determină în modul stabilit de Guvern”.”

- Privitor la textul „terenurile din categoria de destinație fondul apelor”, relevăm, că în Legea apelor nr. 272/2011 se utilizează termenii „terenul fondului de apă”, „terenul fondului apelor”, „teren al fondului apelor”, motiv pentru care reiterăm asupra respectării prevederilor art. 54 alin.(1) lit. c) din Legea nr.100/2017, care dispune utilizarea terminologiei constante și uniforme.

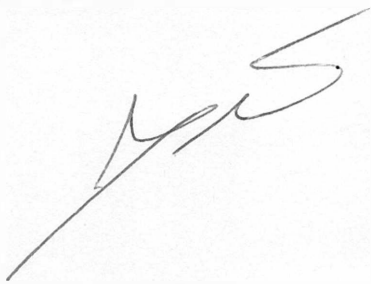
- Suplimentar, menționăm că în conformitate cu Art. III pct.2 al proiectului de lege nr.322/2022, aceste două alineate se propun a fi abrogate.

5. Art. IV. - Legea nr.149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura:

1). Art.3 din Legea vizată se propune a fi completat cu noțiunea „vivieră flotabilă”. Atenționăm că, Legea nu operează cu astfel de terminologie, iar necesitatea noțiunilor se impune doar atunci când este utilizată în conținutul legii pentru a facilita înțelesul acesteia.

Prin urmare, deoarece instalațiile de viviere flotabile (plutitoare) fac parte din amenajările piscicole artificiale, recomandăm suplimentar de completat noțiunea „amenajări piscicole”, unde după textul „stațiile de reproducere artificială” se va introduce textul „instalațiile de viviere flotabile”.

Reieșind din cele expuse, concluzionăm că, soluția legislativă nu întrunește exigențele privind calitatea legii și necesită a fi redactat. Oportunitatea examinării proiectului ține de prerogativa exclusivă a Parlamentului, cu respectarea procedurii legislative de examinare a proiectelor de acte normative stabilite în Regulamentul Parlamentului.

Ion CREANGĂ,
Șef Direcția generală